

Investeeringis- ja pensionifondide II kvartali 2018 ülevaade

Eesti turul tegutses 2018. aasta teise kvartali seisuga lisaks avalikele investeeringisfondidele 11 tegevusloaga mitteavalikku alternatiivfondi. 2018. aasta teises kvartalis koosõlastati kahe aktsiafondi tingimuste muudatused – Trigon Balti Fond ja Trigon Venemaa Top Picks Fond. Investeeringisfondide arv ei ole muutunud, teise kvartali lõpus tegutses 44 avalikku investeeringisfondi, millest üle poole olid pensionifondid (kokku 32).

Põhinäitajad	I kvartal 2018	Muutus	II kvartal 2018
Avalike fondide varade maht	4,4 mld €	?	4,4 mld €
II samba fondide osakaal	83,4%	?	86,6%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	10 598	?	10 385
Pensionifondide osakuomanike arv	786 622	?	782 056
Tegutsevate avalike fondide arv	44	?	44

Teises kvartalis langes oluliselt Eestis registreeritud aktsiafondide varade maht – ligi 175 miljoni euro võrra (42%). Põhjuseks oli Trigon Uus Euroopa Fondi liikumine Luksemburgi. Aktsiafondide varade mahu vähenemist kompenseerisid kohustuslikud pensionifondid, mille varade maht kasvas kvartaliga 142 miljoni euro võrra, ning kinnisvarafondide kasv oli 27 miljonit eurot.

Kokkuvõtvalt avalike fondide varade maht teises kvartalis siiski kasvas 0,01% ehk 662 000 euro võrra ning ulatus 4,43 miljardi euroni. Eelmistel perioodidel oli kasv keskmiselt 135 miljonit eurot kvartalis.

Suurimaks fondiliigiks on endiselt ülekaalukalt kohustuslikud pensionifondid, mis moodustavad 87% avalike fondide varade mahust. Neile järgnevad alla 6% osakaaluga aktsiafondid ja avalikud kinnisvarafondid (4%). Vabatahtlikud pensionifondid moodustavad 3% avalike fondide varade kogumahust.

Trigon Uus Euroopa Fondi liikumisega Luksemburgi vähenes ASi Trigon Asset Management turuosa 3%lt 1%ni. Suurim turuosa kuulus ASile Swedbank Investeeringisfondid (42%). Talle järgnes AS LHV Varahaldus (26%) ja AS SEB Varahaldus (17%).

Avalike fondide (v.a pensionifondide) osakuomanike arv vähenes teises kvartalis 213 võrra, ulatudes juuni lõpus 10 385-ni. Vähenemine toimus aktsiafondide arvelt (268 võrra). Pensionifondide osakuomanike arv vähenes 4566 võrra, ulatudes 782 056ni.

Osakuomanike arvu vähenemine pensionifondides toimus kohustuslikes pensionifondides, mis on seotud eelkõige fondide vahetamise avalduste kajastamise spetsiifikaga. Aastataguse perioodiga võrreldes on kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv kasvanud 8476 võrra.

2017. aastal toimusid kohustuslike pensionifondide investeringute struktuuris märkimisväärsed muutused – investeringud läbi teiste fondide asendusid otseinvesteringutega aktsiatesse ja võlakirjadesse. Selline investeringute jaotus püsis ka 2018. aasta teises kvartalis – otseinvesteringute summaarne osakaal ulatus 67%ni. Investeringud läbi teiste fondide moodustasid 31%. Tähtajaliste hoiuste ja arvelduskontode osakaal oli vaid 2%.

Kohustuslike pensionifondide investeringud aktsiatesse ulatusid teise kvartali lõpus 655 miljoni euroni, millest suurimad summad olid investeeritud USA ettevõtete aktsiatesse (238 miljonit eurot). Suurbritannia ettevõtete aktsiatesse oli investeeritud 56 miljonit eurot ja Jaapani ettevõtete aktsiatesse 52 miljonit eurot. Eesti aktsiate portfelli täienes investeringutega Tallinna Sadama aktsiatesse (30 miljonit eurot), millest on saanud suurima osakaaluga Eesti aktsia (0,8% kohustuslike pensionifondide koondportfelliga). Kokku on investeeritud Eesti aktsiatesse 76 miljonit eurot ehk 2% kohustuslike pensionifondide koondportfelliga.

Kohustuslike pensionifondide investeringud võlakirjadesse ulatusid juuni lõpus 1,9 miljardi euroni. Suurimad investeringud on tehtud Eesti (281 miljonit eurot ehk 7,3% kohustuslike pensionifondide koondportfelliga), Prantsusmaa (275 miljonit eurot) ja Leedu (194 miljonit eurot) võlakirjadesse. Valdav osa soetatud võlakirjadest on välja antud keskvalitsuste ja krediidiasutuste poolt.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Aktsiafondide arvu ja varade mahu vähenemisega muutus fondisektor veelgi rohkem kohustuslike pensionifondide keskseks.
- Kohustuslike pensionifondide suuremad investeringud aktsiatesse ja võlakirjadesse on püsinud ka teises kvartalis, mis viitab senise investeerimisstrateegia muutmisele ning fondivalitsete aktiivsemale fondijuhtimisele.
- Investeringud Eesti emitentide väärtpaberitesse (aktsiad ja võlakirjad) moodustasid 9,3% kohustuslike pensionifondide koondportfelliga. Aasta tagasi oli Eesti aktsiate ja võlakirjade osakaal 3,3%.

[Investeerimis- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 13.12.2018

